

TÉTELEK

AZ ÖSSZES

JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYOKBÓL,

MELYEKET

A MAGYAR KIR. JUDOM. EGYETEMNÉL

KIÁLLOTT SZIGORLATOK UTÁN

A JOGTUDORI RANG ELNYERÉSE VÉGETT

A TEKINTETES

JOGI KAR HELYBENHAGYÁSÁVAL

KÖZVITA ALÁ BOCSÁT

J.FJ. NEUMANN SÁNDOR

1871. évi október hó 27-ik napján, déli 12¹/₂ órakor.

PEST.

Deutsch-féle könyvnyomda- és kiadói-részvény-társaság.

1871.

KNY-13-00180

I. Az észjogból.

1. Bentham észjogi elmélete leginkább felel meg a tudomány és élet igényeinek.
  2. A jog létesítése az igazság.
  3. A tulajdonjog az észjog elveinek folyamánya.
  4. Az örökösödési jog észjogilag nem alapítható meg.
  5. Az örök béke eszméje kivihetetlen.
  6. Egyetemes nemzetközi tételes jog nem létezik.
  7. A had joga nem határtalan, hanem határozatlan.
-

II. A római jogból.

1. A *lex duodecim tabularum* az összes római jogfejlődés alapját képezi.

2. A *lex aebutia* óta uyerte a praetori edictum azon alakulást, mely által a „*jus honorarium*“ oly nagy fontosságu és egységes jogrendszerre alakult.

3. Az Ateius Capito és Antistius Labeo közötti ellentét nem csak doctrinair, hanem political okokra is vezethető vissza.

4. *Res litigiosa* elidegenítés tárgyát nem képezheti.

5. A „*missio in possessionem*“ önkényt csődhöz vezethetett.

6. Az u. n. „*Universitas rerum distantium*“ iránti (régibb) tan merőben alaptalan.

7. A „*manus*“ képzelhető volt „*matrimonii causa*“ nélkül is.

8. A „*testamenti factio*“ a végrendelet alkotása és a beállott halál közti időszakban nem volt szükséges.

III. A magyar magánjogból.

1. Nemes születésű nő nem-nemes férfiival házasságban is megtartja nemességét.

2. Az érdemdíjazásnál előintés nem volt szükséges.

3. Mai jogunk szempontjából nincs törvényes akadály, mely a zsidókat hitbizományok alapításából kizárná.

4. A hajadoni jog a leány-negyedből alakult.

5. Egyéb örökösök hiányában mai jogunk szerint minden vagyonban a királyi fiskus örököl.

6. A végrendelet lényeges kívánalmaihoz a magyar jog szerint örökös kinevezése nem tartozik.

IV. A magyar polgári eljárásból.

1. Urbéri ügyek nem tartoznak a semmitőszék illetőségéhez.
  2. A férj külön meghatalmazás nélkül nejét peres ügyekben nem képviselheti.
  3. Tisztán telekkönyvi ügyekben nem lévén semmiségi panasznak helye, a helytelenül beadott semmiségi panasz felfolyamodásként az illető felebbviteli bírósághoz átteendő.
  4. Csődeljárásnál zálognak nem tekintetik, ha valamely jószág, habár különös biztosítékul is, kötelezvénnyileg köttetett le.
  5. Bányarész iránti igénykereset nem tekinthető oly ügynek, mely a bányabíróságok kizárólagos illetőségéhez tartoznék.
  6. Az eskü ítéllethozatal után a megholt által letettnek csak akkor tekintethetik, ha az esküt tenni kötelezett halála idejében a 306. §. által engedett igazolástól még el nem esett.
-

V. A büntető jog és eljárásból.

1. A halál-büntetés nem a jog, hanem a haladás kérdése.
2. A vagyon-büntetések mint aránytalanok, nagyobb büntetteknél nem alkalmazhatók.
3. A büntetőjogi elévülés nagyobb büntetteknél egyáltalában nem helyeslendő.
4. Az esküdtisékek által hozott ítéletek nem felebbezhetők.
5. Büntető-ügyekben makacsságbóli marasztalásnak nincs helye.
6. Az önvallomás csak kétes bizonyíték.
7. A nyilvános tárgyalásnak előnyei többek, mint hátrányai.
8. A politikai vétségekre jogosan és minden veszély nélkül alkalmaztathatik az esküdtzéki tárgyalás.

VI. Az osztrák jogból.

1. A kivételes jogot más ebbe nem foglalt esetekre analogia útján kiterjeszteni nem lehet.

2. A törvénytelen születésű gyermekeket szülők örökbe nem fogadhatják.

3. Az újabb alaptörvények szerint a szükség-polgári házasság azon esetben alkalmazandó, ha a lelkész a polgári törvénykönyv értelmében tőle követelt eljárást megtagadná.

4. Az 574. §. intézkedése az 578. §.-ban foglalt végrendeleti kellékek következtében könnyen kijátszható.

5. A zálogjog a kézi zálogra nézve addig el nem évül, míg az a záloghitelezők kezében van.

6. Az osztrák törvénykönyv a csere és adás-vevés jogi elvei között különbséget nem állapít meg.

VII. A váltójog- és eljárásból.

1. A váltó természetét sem a papírpénz, sem a szerződési elméletből nem lehet származtatni.

2. Az elévülés által a már beállott kereseti jog vesz el, míg a váltójogi cselekmények elmulasztása által a kereseti jog keletkezése akadályoztatik meg.

3. A magyar váltójog nem ismeri a biztosítási óvást (Sicherheits Protest.)

4. Csak váltóköveteléseknél van helye a megtartási jognak.

5. Váltóeljárásunk hatással volt magánjogi eljárásunk egész rendszerére.

6. A makacssági végzés ellen felfolyamodásnak helye nincs.

7. A váltójogi elévülést a bíróság hivatalból tekintetbe nem veheti.

VIII. A politikai tudományokból.

1. A communismus, — ha csak az emberek ösztöneik, vágyaik, hajlamaik és észtehetségeikre nézve nem válnak tökéletesen egyenlőkké — képzelhetlen.

2. Malthus aggodalmait ellenében csatlakozom Rousseau nézetéhez „Dans toute contrée qui se dépeuple on doit, tôt ou tard mourir de faim.“

3. Védvámakat csak átmenetileg és ekkor is csak mérsékelten, de mindenesetre szabad kereskedésre való átmenet célzatával tartok alkalmazandóknak.

4. A Lotto-regale-ok által eszközölt jövedelem százszoros károkat okoz a nép erkölcsén.

5. Az európai államok zilált pénzügyi állapota legbiztosabb garantiája jövő szabadságunknak.

6. A bírák választatása függetlenségüket veszélyezteti.

7. A kormány felelőssége feltételezi a közigazgatási közegek felelősségét.

IX. A statistikából.

1. A palingam-esketések magas aránya nem feltétlenül kedvezőtlen viszony.

2. A gépek alkalmazása a magyar birodalmi mezőgazdászati körében évről-évre örvendetes dimenziókban terjed.

3. Hazánk évi gyapju termelése iránt rendelkezésre álló adatok messze maradnak a valóság mögött.

5. A magyar leu-termelés korántsem oly virágzó, mint azt a kedvező előzmények lehetővé, és a nemzetgazdászati érdekei szükségessé tennék.

5. A távirda-ügy alkotmányos kormányunk alatt kellő ápolásban részesül.

6. A belügyministerium teendői nálunk és a Lajtán túl sokban különböznek.

7. A bányászat felvirágzásának egyik fő feltétele az egyesületi szellem kifejlése.

7. A szerény összeg, mely budgetünkben a közoktatási ügynek jut, jele annak, hogy korunk jellegje a tudomány-hatalom még nem méltányoltatik kellőképp.
